

[Inicio > Ortzadar](#)

TELEBISTA

Errazkeriarik gabeko ‘telezailak’

Gurean ‘Bi eta bat’-en etorrerarekin konformatu beharko dugu. Mundu zabalean, berriz, amesten lagundi diguten hainbat telesail anglosaxoi ikusi eta bizi izan ditugu. ‘Telezailak’ liburuan sei euskal idazlek euren kuttunak aukeratu eta aztertu dituzte bihotzez eta bertutez

ANDONI ITURBE - Lunes, 23 de Abril de 2012 - Actualizado a las 13:16h

300 votos | 300 comentarios

[Twitear](#)
0

1

Katixa Agirre idazleak ‘Mad Men’ telesaila hartzen du abiaburu gisa feminismo azhausketa egiteko. (EITB/ORTZADAR)

LAUROGEITA hamarreko hamarkada bitartean komediak ziren nagusi mundu zabalean, baita ETBko produkzio gune berritan ere. Baino 1990eko apirilaren 8an telesail gogoangarri bat sortu zen: Twin Peaks, David Lynch maisuaren kultuzko lana. Gidoi ahaztezina, narratibaren anbiquotasun onirikoa eta zuzendaritza aparta batzen ziren aparteko eskaintza hartan. Berriro ere pantailaratuko duten telesail hori (Fox Crime eta Canal +) ez da azken urteotako telesail onenen artean ageri, ez behintzat sei euskal egilek osotutako Telezailak. Nork esan zuen telebistak tontotu egiten duela? (Txalaparta) Ianean. Katixa Agirre, Koldo Almundoz, Harkaitz Cano, Irati Jimenez, Goizalde Landabaso eta Xabier Mendigurenen arabera Friends-ek merezi du lehenengo postua, Northern Exposure eta The Wire telesailen bozka berberekin.

Vista:
[Más texto](#)
[Más visual](#)

Gustuak subjektiboak izaki, Mendigurenек “vintage top” delakoa egiten du, 1980 aldean telebistan eta munduan gertatu zen hondamendiaren inflexio-puntu medio, eta bere zerrenda berezian The Flintstones, Heidi, Pippi Langstrum edo Bonanza kokatzen ditu. Bere ustez, aipatu hamarkada mugarrizan zen, besteak beste Ronald Reagan Ameriketako Estatu Batuetako lehendakari izendatu zutelako eta Margaret Thatcher Erresuma Batuko lehen ministro, urte bete lehenago. Testuinguru politikoak nabarmen eragiten du telesailen espíritu baikor edo ezkorrean. Irailaren 11 berak fikzioaren nortasuna desitxuratu duen bezala. Baino non daude gaur egungo gaizkileak? Koldo Almundozek dioen moduan, hainbat telesailetan bizi dira, Ameriketako mafiaren sorrera kontatzen duen Martin Scorseseen Boardwalk Empire-n, esaterako.

“Norbaitek pentsa lezake The X Files-en amaierarekin bukatu zirela telesail onak”, hausnartu du Goizalde Landabasoak. Egile bakoitzak bere ikuspegia defenditzen du sutsuki. Koldo Almundozek gogoratzen du, oraingoan bai, “Twin Peaks liluragarria”, baina haren iduriko, milurteko berriarekin “Allan Ball-ek Six Feet Under ekoitzi eta gauzak betiko aldatu ziren”. Irati Jimenezek, Hamaika urte orgasmorik gabe. Mulder, Scully eta errepresioaren arketipo errromantikoak atalean The X Files 1990. urtean “zientzia fikzioari zinemagintzaren kalitatea ekarri zion telesail iraultzailearen heroien arteko maitasuna” aztertzen du, sexua telebistazale amorratu, sutsu, porrokatu eta itsu hari ukatzen ziona, alegia.

POSTFEMINISMOA Mad Men-en, berriz, Katixa Agirreren hitzetan, lehengaia gizonen eta emakumezkoen arteko harremanak dira, “harreman horiek arautu dituen kode zurruna kolakan jartzen hasi den momentuan”. Telesail horretatik abiatuta feminismoaren inguruan irakurketa bikaina egiten du, postfeminismoaz hitz egiteko, hau da, kultura mediaticoak, kontsumo gizarteak eta ekonomia liberalak onartu duen feminismo depuratu, despolitizatu eta otzandu batetaz. Egungo telesailetan akzioa ez da helburu izango Almundozen arabera, “beste zerbaiz handiago eta garrantzitsuagoren abiapuntua baizik”.

Hala, gogoratzen du irudiaren erabilera berezia lantzen hasi zirela telesail berriok: “The Wirek errealeazio naturalista erabiltzen du. Ia-ia dokumentala. The Sopranosen, antzerkira gehiago hurbiltzen den

kamera neutroa. Breaking Bad eta The Shielden errealeazioak, berriz,

aurreko bien arteko nahasketa dira”. Harkaitz Cano idazle donostiarra Telebistan zer irakurtzen duten atalean telesailako pertsonajeak irakurtzen ageri diren eleberri, egunkari eta halako denborapasen

zerrenda batzen ditu. Guztien artean aipagarrien, Mad Men, “idazle bokazioa duen jendez populatutako telesaila, irakurri gutxi egiten duten arren”. Gaur egungo gizartearen isla: liluraren, itxuraren eta benetako edukiaren artean bereizten ez dakiena.

Ildo horretan, Mad Menen inguruan zera gaineratzen du Katixa Agirrek:

“1960ko arrasto glamoursoek –arropa, musika, Coca-Cola makinak–

liluratu egiten gaituzte gure zentzu kritikoa lokartu arte. Izan daiteke, bai.

Horrek, adibidez, azal dezake nolatan onartu eta are atsegin dezakegun

Mad Menek darabilen misoginia eta beste edozein jarrera politikoki ez

zuzen”. Beste kontu bat izango da zerk esnatuko gaituen.